FELSEFE 10 · 2. ÜNİTE

Felsefe, Mantık ve Argümantasyon

Dilden argümana: üç konuda doğru düşünmenin kuralları

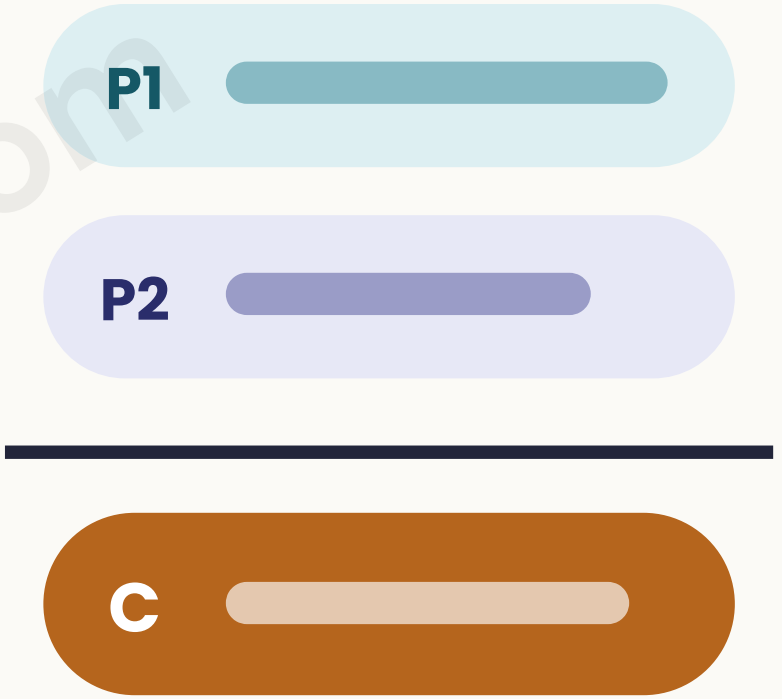

Mustafa DEMİR

Felsefe Grubu Öğretmeni · felsefesinifi.com

felsefesinifi.com

1

FELSEFE 10 · 2. ÜNİTE · 1. konu

Düşünme ve Dil İlişkisi

P1

P2

C

Kelimeyi bulamadığında eksik olan düşünce mi, kelime mi?

Dört kişi düşünüyor; dilin payı her birinde farklı

Dört durum

Ayla bir soruyu hiç konuşmadan çözer. Mine odasının yeni düzenini zihninde görür. Mehmet doktor olursa neler olacağını tartar. Orhan arkadaşını uyarmak ister ama kelimeleri bulamaz.

Dil olmadan düşünmek mümkün mü?

felsefesinifi.com

Dil ifade eder, düşünme zihinde yürür

Dil

Duygu ve düşüncelerin sembollerle ifade edilmesidir; bir iletişim aracıdır.

ve

Düşünme

Zihinsel bir süreçtir. Bazı düşünürler onu "sessiz konuşma" diye niteler.

İkisi de insana özgü yetilerdir; insanı öteki canlılardan ayırır.

felsefesinifi.com

Filozoflar dil ile düşünme ilişkisini üç biçimde açıklar

Görüş	Ne savunur?
Özdeştir	Düşünme dil olmadan gerçekleşemez; dil düşünmenin temelidir.
Dil bağımsız bir araçtır	Dil aklın ürünüdür; yalnızca düşünceyi ifade edip paylaşmaya yarar.
Birbirini etkiler	İkisi birbirini etkiler ama biri ötekine indirgenemez.

felsefesinifi.com

Düşünme için iki tanım öne çıkar

Düşünme

Kişinin kendi kendisiyle yaptığı sessiz bir konuşmadır. Zihnin anlamlandırma, sorgulama, karşılaştırma ve çıkarım yapma etkinliğidir.

İki tanım, aynı etkinliğin iki yüzü.

felsefesinifi.com

Düşünme kavramlar ve imgelerle yürür

Ne sağlar?	Nasıl bir yapı?	Neyi kapsar?
Anlamayı, sorgulamayı, değerlendirmeyi	Karmaşık; psikolojik, sosyolojik ve kültürel boyutlu	Anlam üretme, kavram oluşturma, karşılaştırma, çıkarım

Mine sözcüksüz, bir **imge**yle düşündü. Düşünme çoğu zaman dile dökülünce somutlaşır.

felsefesinifi.com

Dil için de birden çok tanım yapılır

Doğal bir araç

İnsanlar arasında anlaşmayı ve iletişimi sağlar.

Bir sistem

Kendi kuralları içinde gelişir.

Göstergeler dizgesi

"Ağaç" sözcüğü ağaç kavramını temsil eder.

Örtük uzlaşma

Kimse karar vermeden, toplum içinde zamanla oluşmuştur.

felsefesinifi.com

Dil toplumla birlikte yaşayan canlı bir yapıdır

Yapısı

Seslerden ve sembollerden örülü

Toplumsal kurum

İletişimi ve kültür aktarımını sağlar

Anlatma aracı

Yaşantıları anlamlı birimlere ayırır

Canlı

Değişir: "Mesaj atmak" yeni bir söz

felsefesinifi.com

Dil düşünceyi yalnızca taşımaz, onu düzenler de

Dil olmadan da düşünülebilir; ama düşünceyi ifade etmek için dile ihtiyaç vardır.

Dil düşünceyi geliştirir, düzenler, zenginleştirir.

Kavramlar ve simgeler dil sayesinde somutlaşır, dışa vurulur.

felsefesinifi.com

Bir yargıya katılmak yetmez, gerekçesini göstermek gerekir

Yargı	Bir gerekçe
Dil olmadan düşünme gelişemez.	Karmaşık düşünceler kavramlarla kurulur, kavramlar dille biçimlenir.
Dilin zengin olması düşünmeyi geliştirir.	Kelime arttıkça ince farkları ayırt edersin.
Konuşamayan hiç düşünemez.	Dil olmadan da düşünülür; dil, düşünceyi ifade etmeye yarar.

felsefesinifi.com

Düşün

Hiçbir dil öğrenmemiş bir insan düşünebilir mi? Üç görüşten birini seç ve gerekçelerinle savun.

felsefesinifi.com

